

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Constitutiones Variorum Pontificum in præcedentibus Editionibus
desideratas, summoque studio hinc inde conquisitas complectens

Luxemburgi, 1741

13. Romanus Pontifex &c. Alfonso Lusitaniæ Regi cujus Filius Henricus
studio iter in Indiam Orientalem aperiendi usque ad Guineam & Nigrum
Fluvium penetraverat, & insulas varias detexerat, Imperium ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74452](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74452)

ANN O
1454.

nissimo Principe tutore ac defensore frui, diutius valeamus.

Hæc licet prolixiori oratione coram venerabilibus Fratribus nostris sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus præfato Archiepiscopo perstrinximus: adjicientes nos Christianissimi Francorum Regni non aurum scire, non divitias, sed animarum salutem: & cum à nobis Oratores & Legati destinati fuere, non insedit cordi nostro ulla rerum temporalium cupiditas, ulla sitis habendi quæ temporalia sunt & transientia, nec permanent; sed nos de æternis rebus, hoc est, de animarum salute fuisse sollicitos. Unde & impræsentiarum pariter obsecramus, ut non credat Serenitas tua, nos aliud velle, aliud intendere, nisi quæ animarum salutem consulat, & ab itineribus damnationis eripiant. Nam in his excusationis locus non est propter ignorantiam. Nam in hoc præcipue verificatur illud Apostolicum dictum: *Qui ignorat, ignorabitur*. Itaque rogavimus & rogamus, ut quæ sine læsione conscientie servari non poterunt, dignaretur tua Serenitas è medio removere. Nam quid prodest homini si universum mundum lucretur; animæ verò suæ detrimentum patiatur; aut quam dabit homo commutationem pro anima sua? Una est enim Ecclesia, una est fides ipsius, eadem debent esse leges, quibus tota & in toto orbe gubernatur & regitur. Nec licet alicui quicumque potestate præfulgeat, qui vult esse ovis gregis Domini, & inter illas numerari, quæ Petro à Christo commissa sunt, cum dictum fuit illi: *Pasce Agnos meos*: se ab illis legibus propriâ auctoritate subtrahere: nec dubitare debet qui contrarium fecerit, se illas poenas incurere, quæ Canonum & Ecclesiasticarum legum transgressoribus infliguntur; & contrarium sentire, idem esset quod dubitare de potestate clavium. Nos si ista raderemus aut non nosceremus, Nos successorem Petri, cui oves Dominicæ commissa sunt; aut Celsitudinem tuam à Dominicarum ovium numero videremur excludere, & apud illum æternum Pontificem qui judicaturus est vivos & mortuos, cujus vicem in terris gerimus, silentii nostri rationem minime assignare possemus. Hæc quæ impræsentiarum summam attingimus, latius diximus præfato Archiepiscopo, Serenitati tuæ per ipsius organum uberius explicanda, cui fidem plenam tua Celsitudo adhibere dignetur super his, ac etiam super nonnullis aliis particularibus negotiis, quæ sibi commissimus præfata Serenitati tuæ referenda. Cui nos & Apostolicam sedem cum universa Christi Ecclesia affectuosissime commendamus.

Datum Romæ apud sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ millesimo quadringentesimo quinquagesimo secundo, Kalendas Februarii, Pontificatus nostri anno sexto.

XII.
Ex Anecd.
Martene
Tom. I. Col.
1829.

Concedit Indulgencias Festum Beatæ Mariæ de Nive in Provincia Rothomagensi celebrantibus: Anno 1454.

NICOLAUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

ET si Propheta dicente, Dominum in sanctis suis laudare deceat: quanto magis Regina Cælorum Virgo Dei Genitrix gloriosissima, flos sanctitatis, vas Cælestis gratiæ, mundissima, omnium Virtutum floribus redimita, Mater Gratia, Mater misericordiæ, humani generis consolatrix, quæ illum, quem Cæli ca-

pere non poterant, suo gremio pertulit, pro tam salubribus, tamque copiosis beneficiis, quæ ejus intercessione populus Christianus evidentibus Miraculis quotidie recipit, devotè meretur singulis diebus, & præsertim his, in quibus eisdem Populo manifestè apparuit, & prodigia fecit, veneratione collaudari, ut ejus memoria celebrior habeatur, ac fideles ipsi, præter temporalia commoda, spiritualia etiam stipendia consequantur. Cum igitur dilectus frater noster Guillelmus, tituli S. Martini in Montibus Presbyter Cardinalis de Estouteville Archiepiscopus Rothomagensis ferventissimo Zelo devotionis indutus, cupiat ut in suis provincia & Diocesi Rotomagensi, festum beatæ Mariæ de Nive, quod est quinta die mensis Augusti, annis singulis perpetuo celebretur, mandantes omnibus singulis Episcopis, ac Prælatibus ejusdem Provincie, quatenus publicè in Ecclesiis præcipiant eisdem Fidelibus per hujuscemodi, eadem die debeant, & teneantur celebrare. Et nihilominus ut Fideles ipsi eo libentius ad colendum festum ipsum inducantur, quo inde dono gratiæ cælestis uberius conspexerit se refectos: de omnipotentis Dei misericordia, & beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus verè poenitentibus, & confessis dictum festum devotè colentibus, qui in Rotomagensi, & aliis Cathedralibus, Collegiatis, Conventualibus, & Parochialibus Ecclesiis, Monasteriis, & Prioratibus quoruncunque Ordinum etiam mendicantium exemptis, & non exemptis dictæ Provincie, majori Missæ in die ejusdem Festi personaliter interfuerint septem annos, & totidem quadragenas de injunctis eis poenitentibus perpetuo misericorditer relaxamus.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum statuti, ordinationis, mandati, & relaxationis infringere, vel ei ausu temerario contraire.

Si quis autem hæc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Romæ apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicæ 1454. non. April. Pontificatus Domini nostri anno octavo.

Alfonso Lusitanæ Regi cujus Filius Henricus studio iter in Indiam Orientalem aperiendi usque ad Guineam & Nigrum Fluvium penetraverat, & Insulas varias detexerat, Imperium Guinæ, & potestatem Barbariæ Regna subjiciendi concedit, prohibens ne alii sine Lusitanorum permissione ad eas oras navigent: Anno 1454.

Romanus Pontifex Regni cælestis clavigeri successor, & Vicarius Jesu Christi: cuncta mundi climata omniumque nationum in illis degentium qualitates paternè consideratione discernens, ac salutem quærens & appetens singulorum, illa perpensa deliberatione salubriter ordinat & disponit, quæ grata divinæ Majestati fore conspicit, & per quæ oves sibi divinitus creditas ad unicum ovile Dominicum reducat & acquirat eis felicitatis æternæ præmium, ac veniam impetret animabus, quæ eò certius, auctore Domino provenire credimus, si condignis favoribus & specialibus gratiis eos Catholicos prosequamur Reges & principes, quos veluti Christianæ fidei athletas & intrepidus pugiles, non modo Saracenorum caterorumque infidelium Christiani nominis inimicorum feritatem reprimere, sed etiam ipsos eorumque regna ac loca, etiam in longissimis, nobisque incognitis partibus consistentia, pro defensione & augmento fidei debellare, suo

ANN O
1454.

XIII.
Ex Cod.
Diplom.
Leibnizii
Tom. I. pag.
406.

ANN O
1454

que temporali dominio subdere, nullis parcendo laboribus & expensis, facti evidentia cognoscimus, ut Reges & principes ipsi, sublati quibusvis dispendiis ad tam saluberrimum tamque laudabile prosequendum opus per amplius animentur.

§. 2. Ad nostrum siquidem nuper, non sine ingenti gaudio, & nostrae mentis lætitia pervenit auditum, quod dilectus filius nobilis vir *Henricus Infans Portugalliae*, charissimi in Christo filii nostri *Alfonsi Portugalliae & Algarbii regnorum Regis* illustris, patrii inherens vestigiis claræ memoriæ *Joannis* dictorum Regnorum Regis *ejus generis* ac zelo salutis animarum, & fidei ardore plurimum succensus, tanquam Catholicus & verus omnium Creatoris Christi miles, ipsiusque fidei acerrimus ac fortissimus defensor, & intrepidus pugil, ejusdem Creatoris gloriosissimum nomen per universam terrarum orbem etiam in remotissimis & incognitis locis divulgari, extolli & venerari, nec non illius ac vivificæ, qua redempti sumus crucis inimicos perfidos Saracenos videlicet, ac quoscumque alios infideles ad ipsius fidei gremium reduci, ab ejus incunte ætate totis aspirans viribus, post *Septensem civitatem in Africa* consistentem per dictum Joannem Regem, ejus subactam dominio, & post multa per ipsum Infantem nomine dicti Regis contra hostes & infideles prædictos, quam etiam in propria persona, non absque maximis laboribus & expensis, ac rerum & personarum periculis & jactura, plurimorumque naturalium suorum cæde gesta bella, ex tot tantisque laboribus, periculis & damnis non fractus neque territus, sed ad hujusmodi laudabilis & pii propositi sui persecutionem in dies magis atque magis exardescens, in *Oceano mari quosdam solitarias insulas* fidelibus propalavit, ac fundari & construi inibi fecit ecclesias, & alia pia loca, in quibus divina celebrantur officia, ex dicti quoque Infantis laudabili opera & industria quamplures diversarum in dicto mari existentium insularum, incolæ seu habitatores, ad veri Dei cognitionem venientes, sacrum baptismum susceperunt ad ipsius Dei laudem & gloriam, ac plurimarum animarum salutem, orthodoxæ quoque fidei propagationem, & divini cultus augmentum.

§. 3. Præterea cum olim ad ipsius Infantis pervenisset notitiam, quod nunquam, vel saltem à memoria hominum non consuevisset per hujusmodi Oceanum mare versus orientales plagas navigari, illudque nobis occiduis aded foret incognitum, ut nullam de partium illarum gentibus certam notitiam haberemus, credens se maxime in hoc Deo præstare obsequium, si ejus operâ & industria mare ipsum usque ad *Indos*, qui Christi nomen colere dicuntur, navigabile fieret, sicque cum eis participare, & illos in Christianorum auxilium adversus Saracenos, & alios hujusmodi fidei hostes commovere posset, ac nonnullos gentiles seu paganos nefandissimi Machometi sectâ minime infectos populos inibi medio existentes continuo debellare, eisque incognitum sacratissimum Christi nomen prædicare, ac facere prædicari, regâ tamen semper auctoritate munitus, à *viginti quinque annis citra*, exercitum ex dictorum regnorum gentibus, maximis cum laboribus periculis & expensis in velocissimis navibus, caravellis nuncupatis ad perquirendum mare, & provincias maritimas versus meridionales partes & polum antarcticum annis singulis fere mittere non cessavit, sicque factum est, ut cum naves hujusmodi quamplures portus, insulas & maria perlustrarent, ad *Ghineam provinciam tandem pervenerent*, occupatisque nonnullis insulis, portibus ac mari, eidem provinciæ adjacentibus, ulterius navigantes ad ostium cujusdam magni fluminis *Nili* contra nuntius reputati pervenerent, & contra illa-

rum partium populos, nomine ipsorum Alfonsi Regis & Infantis per aliquos annos guerra habitata exiit, & in illa quamplures inibi vicinæ insulæ debellatæ, ac pacifice possessæ fuerunt, prout adhuc cum adjacenti mari possidentur. Exinde quoque multi *Ghinei* & alii *Negri* vi capti, quidam etiam non prohibitarum rerum permutacione seu alio legitimo contractu emptionis ad dicta sunt regna transmissi. Quorum inibi in copioso numero ad Catholicam fidem conversi extiterunt, speraturque divina favente clementia, quod si hujusmodi cum eis continentur progressus, vel populi ipsi ad fidem converterentur, vel saltem multorum ex eis animæ Christo lucrifera.

§. 4. Cum autem, sicut accepimus, licet Rex & Infans prædicti, qui cum tot tantisque periculis, laboribus & expensis, nec non perditione tot naturalium regnorum hujusmodi, quorum inibi quamplures perierunt, ipsorum naturalium duntaxat freti auxilio, provincias illas perlustrari fecerunt, ac portus, insulas & maria hujusmodi, acquisiverunt & possederunt, ut præfertur, ut illorum veri domini; timentes ne aliqui cupiditate ducti, ad partes illos navigarent, & operis hujusmodi perfectionem, fructum & laudem sibi usurpare, vel saltem impedire cupientes, propterea seu lucri commodo aut malitiâ ferrum, arma, lignamina, aliasque res & bona ad infideles deferri prohibita portarent vel transmitterent, & ipsos infideles navigandi modum edocerent, propter quæ eis hostes fortiores ac duriores fierent, & hujusmodi profectio vel impederetur, vel forsitan penitus cessaret, non absque offensa magna Dei, & ingenti totius Christianitatis opprobrio, ad obviandum præmissis, ac pro suorum juris & possessionis conservatione, sub certis tunc expressis gravissimis penis prohibuerunt, & generaliter statuerunt, quod nullus, nisi cum suis navibus ac navibus, & certi tributû solutione, obtentaque prius desuper expressâ ab eodem Rege vel Infante licentiâ, ad dictas provincias navigare, aut in earum portibus contrahere, seu in mari piscari præsumeret; tamen successu temporis evenire posset, quod aliorum regnorum seu nationum persone invidiâ, malitiâ, aut cupiditate ducti contra prohibitionem prædictam absque licentiâ & tributû solutione hujusmodi ad dictas provincias accederent, in sic acquisitis provinciis, portibus & insulis, ac mari navigare, contrahere, & piscari præsumerent, & exinde inter Alfonsum Regem ac Infantem, qui nullatenus se in iis sic deludi paterentur, & præsumentes prædictos, quamplura odia, rancores, dissensiones, guerræ & scandala in maximam Dei offensam, & animarum periculum verisimiliter subsequi possent & subsequerentur. Nos præmissa omnia & singula debita meditatione pensantes, & attendentes, quod cum olim præfato Alfonso Regi quoscumque Saracenos ac paganos, aliosque Christi inimicos ubicumque constitutos, ac Regna, Ducatus, Principatus, Dominia, possessiones, & mobilia & immobilia bona quæcumque per eos detenta ac possessa invadendi, conquirendi, expugnandi, debellandi & subjugandi, illorumque personas in perpetuam servitutem redigendi, ac Regna, Ducatus, Comitatus, Principatus, Dominia, possessiones & bona sibi & successoribus suis applicandi, appropriandi, ac in suos successorumque usus & utilitatem convertendi, aliis nostris literis plenam & liberam inter cetera concessimus facultatem; dictâ facultatis obtentu idem Alfonso Rex, seu ejus auctoritate prædictus Infans iuste & legitime insulas, possessiones & maria hujusmodi acquisivit ac possedit, & possidet, illaque ad eundem Alfonsum Regem & ipsius successores de jure spectant & pertinent, neque quivis alius ex Christi fidelibus, absque ipsorum Alfonsi Regis & successorum suorum licentiâ speciali de illis se hæcenus intromittere

ANN O
1454

ANNO
1454.

licite potuit, nec potest quoquo modo; ut ipse Altonus Rex ejusque successores & Infans eò sincerius huic tam piissimo ac præclaro, & omni ævo memoratu dignissimo operi, (in quo cum animarum salus, fidei augmentum, & illius hostium depressio procurentur, Dei ipsiusque fidei ac Reipublicæ universalis Ecclesiæ rem agi conspiciamus,) insistere valeant & insistant, quos sublaris quibusvis dispendiis, amplioribus, seu per nos & sedem Apostolicam favoribus & gratiis munitos fore conspexerint; de præmissis omnibus & singulis plenissime informati, *motu proprio*, non ab ipsorum Altoni Regis & Infantis vel alterius pro eis nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, maturaque prius desuper deliberatione præhabita, auctoritate Apostolica, & ex certa scientia de Apostolicæ potestatis plenitudine: literas facultatis præfatas, (quarum tenores de verbo ad verbum præsentibus haberi volumus pro insertis, cum omnibus vel singulis in eis contentis clausulis) ad Ceptensem & prædictam, & quæcumque alia, etiam ante datam dictarum facultatem literarum acquisita, & ea, quæ in posterum nomine dictorum Altoni Regis, suorumque successorum & Infantis in ipsis ac illis circumvicinis, & ulterioribus ac remotioribus partibus de infidelium seu paganorum manibus acquiri poterunt, provincias, insulas, portus & maria quæcumque, extendi, & illa sub eisdem facultatis literis comprehendere, ipsarumque facultatis & præsentium literarum vigore, jam acquisita, & quæ in futurum acquiri contigerint, postquam acquisita fuerint; ad præfatum Regem & successores suos ac Infantem, ipsamque *conquestam*, quam à capitibus de Barador & de Nam usque per totam Gbincam, videlicet versus illam meridionalem plagam extendi, harum serie declaramus, etiam ad ipsos Altonum Regem, successores, suos ac Infantem, & non ad aliquos alios spectasse & pertinuisse, ac in perpetuum spectare & pertinere de jure; nec non Altonum Regem, & successores suos ac Infantem prædictos in illis & circa ea, quæcumque prohibitionis, statuta & mandata etiam penalia, & cum cuiusvis tributi impositione facere, & de ipsis, ut de rebus propriis & aliis ipsorum dominiis disponere & ordinare potuisse, ac nunc & in futurum posse libere & licite tenore præsentium decernimus & declaramus. Ac pro potioris juris & cautelæ suffragio, jam acquisita, & quæ in posterum acquiri contigerint, provincias, insulas, portus, loca, & maria quæcumque, quocumque & qualicumque fuerint, ipsamque conquestam à capitibus de Baradoch & de Nam prædictis Altono Regi & successoribus suis Regibus dictorum regnorum ac Infanti præfatis perpetuò, donamus, concedimus & appropriamus per præfentes.

§. 5. Præterea cum ad perficiendum opus huiusmodi multipliciter sit opportunum, quod Altonus Rex & successores ac Infans prædicti, nec non personæ, quibus hoc duxerint, seu aliquis ipsorum duxerit committendum, illius dicto Joannis Regi, per felices recordationis *Martinum V.* & alterius indultorum, etiam inclytæ memoriæ *Eduardo* eorandem Regnorum Regi, *eiusdem Altoni Regis genitori*, per piæ memoriæ *Eugenium IV.* Romanos Pontifices prædecessores nostros concessorum versus dictas partes cum quibusdam Saracenis & infidelibus, de quibuscumque rebus & bonis ac victualibus emptiones & venditiones, prout congruit, facere; nec non quoscumque contractus inire, transigere, pacisci, mercari, ac negotiari, & merces quascumque ad ipsorum Saracenorum & infidelium loca, dammodo ferramenta, lignamina, fines, naves, seu armaturarum genera non sint, deferre & ea

dictis Saracenis & infidelibus vendere; omnia quoque alia & singula in præmissis, & circa ea opportuna vel necessaria facere, gerere vel exercere, ipsique Altonus Rex, successores, & Infans in jam acquisitis, & per eum acquirendis provinciis, insulis, ac locis quascumque Ecclesias, monasteria & alia pia loca fundare, ac fundari & construi nec non *quascumque voluntarias personas Ecclesiasticas*, seculares, quorumvis etiam mendicantium ordinum regulares (de superiorum tamen suorum licentia) *ad illz transmittere*, ipsæque personæ inibi etiam, quæ advenerint, commorari, ac quorumcumque in dictis partibus existentium, vel accedentium a confessiones audire, illisque auditis, in omnibus, præterquam sedi prædictæ reservatis casibus, debitam absolutionem impendere, ac penitentiam salutarem injungere, nec non Ecclesiastica Sacramenta ministrare valeant, liberè ac licite decernimus; ipsique Altono & successoribus suis Regibus Portugalliæ, qui erunt in posterum & infanti præfato, concedimus & indulgemus, ac universos & singulos Christi fideles, Ecclesiasticos, seculares, & ordinum quorumcumque regulares, ubilibet per orbem constitutos, cuiuscumque status, gradus, ordinis, conditionis vel præminentie fuerint, etiam si Archiepiscopali, Episcopali, imperiali, regali, reginali, ducali, seu alia quacumque majori, ecclesiasticâ vel mundanâ dignitate præfulgeant, *obsecramus in Domino*, & per *asperersionem sanguinis Domini nostri Jesu Christi*, cuius, ut præmittitur, res agitur, exhortamur, eisque in remissionem suorum peccaminum injungimus, nec non hoc perpetuo prohibitionis edito districtius inhiemus, ne ad acquisita, seu possessa nomine Altoni Regis, aut in conquista huiusmodi consentientia provincias, insulas, portus, maria, & loca quæcumque, seu alias ipsi Saracenis infidelibus vel paganis arma, ferrum, lignamina, aliaque à jure Saracenis deferri prohibita quoquo modo; vel etiam absque speciali ipsius Altoni Regis, & successorum suorum & Infantis licentiâ, merces, & alia à jure permilla deferre, aut per maria huiusmodi navigare, seu deferri, vel navigari facere, aut in illis piscari, seu de provinciis, Insulis, portibus, maribus & locis, seu aliquibus eorum, aut de conquista huiusmodi se intromittere, vel aliquid, per quod Altonus Rex & successores sui, & infans prædicti, quo minus acquisita & possessa pacificè possideant, ac conquestam huiusmodi prosequantur, & faciant per se vel alium seu alios, directè vel indirectè opere vel consilio facere aut impedire quoquo modo præsumant.

§. 6. Qui verò contrarium fecerit, ultra penas contra deferentes arma & alia prohibita Saracenis quibuscumque à jure promulgatas, quos illos incurere volumus ipso facto, si *persona fuerint singulares*, excommunicationis sententiam incurant; si *communitas* vel universitas, civitas, castrum, villæ, seu loci; ipsa civitas, castrum, villa seu locus *interdicto subaceat* eo ipso, nec contra facientes ipsi vel aliqui eorum ab excommunicationis sententia absolvantur, nec interdicti huiusmodi relationem Apostolicâ, seu alia quavis auctoritate obtinere possint, nisi ipsi Altono, & successoribus suis ac Infanti prius pro præmissis congruè satisfecerint, aut desuper amicaliter concordaverint cum eisdem; Mandantes per Apostolica scripta venerabilibus fratribus nostris *Archiepiscopo Ulixbonensi, Silvensi, ac Ceptensi Episcopis*, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium seu alios, quotiens pro parte Altoni Regis & illius successorum ac Infantis prædictorum, vel alicujus eorum desuper fuerint requisiti, vel aliquis ipsorum fuerit requisitus, illos, quos excommuni-

ANNO
1454.

ANNO
1454.

cautionis & interdicti sententias huiusmodi incurrisse constituit, tamdiu dominicis aliisque festiuis diebus in Ecclesiis, dum inibi maior populi multitudo conuenit ad diuina, excommunicatos & interdictos, aliisque poenis praedictis innodatos fuisse & esse auctoritate Apostolica declarent & denuntient, nec non ab aliis nuntiari & ab omnibus artibus evitari faciant, donec pro praemissis satisfecerint seu concordauerint, ut praefertur. Contradictores &c.

Datum Romae apud S. Petrum, anno incarnationis dominicae MCCCCLIV. vi. id. Januarii. Pontificatus nostri Anno VIII.

ANNO
1455.CALLIXTUS TERTIUS,
PONTIFEX CCXIII.

ANNO DOMINI MCDLV.

CALLIXTUS Hispanus, prius Alfonso Borgia Anno 1455. Nicolao V. successit. Hic primus Campanas pro Pace contra Turcas pulsari indulgentiis eo sine distributis, instituit. Immo totam Europam contra illos exciuit, sed nullo successu: Monitus a Turca: Christum nunquam imperasse, ut homines ad suscipiendam suam legem vi & armis adigerentur. Obiit Anno 1458. (*Magni Bullarii Romani huius Edit. Luxemb. 1727. Tom. I. fol. 362. App.*)

Ex Cod.
Diplom.
I. eibniti
Tom. I. pag.
417.

Declaratio quod per obitum Alfonsi Aragonii Neapol. Regis, Regnum ad Romanam sedem devolutum: Anno 1458.

CALLIXTUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, ad futuram rei memoriam.

Regis aeterni per cuius inscrutabilem providentiam Reges regnant, vices (quamvis immeriti) gerentes in terris, si de singulorum Christianorum regnorum Regiminibus, ut in spiritualibus salubriter regantur cogitare debeamus de illorum etiam regnorum, quae ad Romanam Ecclesiam immediate pertinent, & quae per praedecessores nostros in sacri Petri sede sedentes in feudum interdum concessa fuerunt, cum concessio huiusmodi cessat, salubri nedom in eisdem spiritualibus, verum etiam in temporalibus gubernaculo cogitare nos convenit; ut Petri hereditas nullo modo distrahat, sed ad manus ejusdem Ecclesiae omnium regnorum matris & dominae reducat, & personis, de quibus praesidentis in specula circumspeditioni visum fuerit, prudentia ac matura deliberatione praevia regenda committatur, & subditi Regis pacifici quiete gubernatione latentur.

Sane cum regnum Siciliae circa Pharam, quod de Patrimonio B. Petri existit, & quod olim per nonnullos Romanos Pontifices praedecessores nostros diversis Regibus & aliis dominis temporalibus successively in feudum sub certis modis & formis, quos praesentibus haberi volumus pro expressis, concessum extitit, quodque nuper clarae memoriae Alfonso Rex Aragonum a Romana Ecclesia in feudum obtinebat, per obitum ejusdem Alfonsi Regis, qui sicut Domino placuit, debitum naturae persolvit, in feudatione huiusmodi per ipsius obitum cessante,

fit ad eandem Ecclesiam legitime devolutum, atque in ipsum regnum quod ad nos pertinet, nemo se intromittere quoquomodo debeat sive possit.

Nos cupientes singulos ipsius Regni regnicolas tanquam nobis, & nulli alteri immediate subditos per nostrae provisionis ministerium sub nostro felici regimine in pacis & quietis amoenitate gubernari, universis & singulis ipsius Regni Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & aliis Ecclesiasticis Praelatis; nec non Ducibus, Marchionibus, Principibus, communitatibus, universitatibus, Baronibus, militibus civibus, regnicolis & habitatoribus quibuscumque tam Ecclesiasticis, secularibus & ordinum quorumcumque regularibus, quam laicis cujuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, nobilitatis, conditionis & praeminentiae existant, sub interminatione divini iudicii, nec non anathematis, maledictionis aeternae, excommunicationis in singulos & interdicti in communitates, universitates, capitula, conventus, & Collegia poenis, quas ex tunc prout ex nunc, in singulos contra facientes proferimus ipso facto; de venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium consilio pariter & assensu, ac potestatis plenitudine districtius inhibemus, ipsi aut eorum aliquis per se vel alium seu alios directe vel indirecte quovis quaestio ingenio vel colore, alicui praeterquam nobis aliquod fidelitatis iuramentum ratione civitatum, terrarum, castrorum, oppidorum, villarum, locorum, aut feudorum, quae in dicto Regno obtinent praestare praesumant seu praesumat.

Quod si forte ipsi aut eorum aliquis huiusmodi iuramentum habentis praestiterint seu praestiterint, nos omnes & singulos, qui iuramentum ipsum praestiterint, ut praefertur, ab huiusmodi iuramentis & temeritate iurandi auctoritate Apostolica tenore praesentium absolvimus, ipsaque iuramenta eis & eorum cuilibet relaxamus, ipsosque & quemlibet eorumdem ad huiusmodi iuramentorum observationem minime teneri, dictumque regnum per obitum huiusmodi ad nos & Romanam Ecclesiam praedictam devolutum fuisse & esse, ac ad nos dictam Ecclesiam immediate & nullum alium tum pertinere & de illo per alium quam per nos ordinari seu disponi nullo modo potuisse sive posse, auctoritate & tenore praedictis decernimus & declaramus.

Si vero aliquis in ipso Regno vel ad illud jus habere praetenderit, aut super eo sua interesse quomodolibet putaverit, nos ad justitiam cuilibet desuper ministrandam, cum in ea singulis debitorum sumus, offerimus nos paratos. Est denique officium Pastorale nostrum sic utiliter providere, ne regnum ipsum tyrannide devastetur, aut vepribus laceretur, sive in praedam detur, ut oves gregis Dominici regni nostri illata & integra conserventur in pace & quiete vivendo; justitia enim & pax osculatae sunt.

Praeterea ne quis de praemissis ignorantiam praetendere possit, seu quomodolibet allegare, praesentes litteras in valvis Basilicae B. Petri Apostolorum Principis de Urbe, ad quam de diversis mundi partibus quam plurimi continue confluent, affigi publice mandamus, ita ut minime sit ambigendum, quin ad Patriarcharum, Archiepiscoporum, Episcoporum, Praelatorum, Ducum, Marchionum, Principum, Comitum, Baronum, Communitatum, universitatum, militum, procerum, civium, regnicolarum, & habitatorum, aliorumque notitiam quantocius deveniant &c.

Datum Romae apud Sanctum Petrum Anno M. CCCCLVIII. VI. Idus Julii, Pontificatus nostri Anno IV.

ANNO
1458.

PIUS II.